

Vatten- och miljönämnden

Tid

Torsdagen den 27 januari 2022 kl. 13:00-16:15

Plats

Ordförande och sekreterare i KS-salen, stadshuset. Övriga deltar via Teams.

Omfattning

§§ 1-10

Beslutande

Anna Thore (S), ordförande
Patrik Olsen (M), vice ordförande
Stephan Quist (S)
Frida Jonsson (C)
Jens Körge (V)
Joel Rydh (V)
Birgitta Nordlöw (L)
Mats Wåhlin (KD)
Ingvar Nilsson (S)

Ersättare

Jenny Svänero (C)
Daphne Thuvesson (MP)

Sekreterare

Lena Johansson

Justeras

Anna Thore
ordförande

Stephan Quist

Sammanträdesdatum
2022-01-27

§ 1

Beslut om miljöpeng - december 2021

Dnr VMN 2021/0013

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse från den 10 januari 2022.

Bakgrund

Hösten-vintern 2019 beslutade vatten- och miljönämnden (VMN) om att lansera ett stöd till lokala utvecklingsgrupper och föreningar som vill satsa på miljöförbättrande åtgärder. Stödet kallas för miljöpeng och är en utveckling av den tidigare bygdepengen.

Struktur och uppbyggnad av miljöpengen är liknande med låga trösklar, minimalt med administration och stor tilltro till de föreningar och utvecklingsgrupper som ansöker.

Beslut om bifall eller avslag fattas av vatten- och miljönämnden tre gånger per år. Miljöpengen finansieras årligen med cirka 2 miljoner kronor och fortlöper i tre år till utgången av 2022.

Totalt har tre ansökningar registrerats till och med 2021-12-01. En ansökan är ofullständig och det har inletts en dialog med föreningen med förhoppning om att det kan mynna ut i en fullständig ansökan under 2022. Ansökningsbeloppet uppgår till 156 000 kronor.

Föreningen Nya Ekenäs samhällsförening ansöker om 6 000 kronor för hyra av kor för strandbete (vass) i stället för att använda bensindrivna utrustning för röjning sker detta då utan fossila medel.

Möre BK ansöker om 150 000 kronor för att ersätta fossilbränsle drivna underhållsmaskiner med eldrivna.

Överläggning

Karin Löfström redogör för de ansökningar som inkommit.

Beslut

Vatten- och miljönämnden bifaller miljöpengsansökan från Nya Ekenäs samhällsförening och från Möre BK.

Totalt beviljas miljöpeng om 156 000 kronor.

§ 2

Naturmarkspolicy Kalmar kommun - beslut om remiss

Dnr VMN 2021/0028

Handlingar

Samhällsbyggnadskontorets skrivelse från den 19 januari 2022.

Sammanträdesdatum
2022-01-27

Naturmarkspolicy Kalmar kommun

Bakgrund

Kalmar kommun har den 28 november 2019 ansökt om LONA-bidrag för att ta fram Naturmarkspolicy för Kalmar kommun. Bidrag har erhållits av Länsstyrelsen och en remissversion har nu tagits fram. Projektet syftar till att arbeta fram ett underlag av kommunal naturmark och på ett strategiskt vis arbeta för att förbättra dess naturvärde i enlighet med lokala och nationella miljömål. Policyn ska ange inriktningen av skötsel av kommunal mark för att uppnå kommunens uppsatta mål.

Kalmar kommun ska vara en lokal förebild för hur naturmarken sköts, där marken förvaltas på ett sätt som gynnar biologisk mångfald och rekreation.

För att undvika att åtgärder som har utförts för att gynna och utveckla frilufts- och naturvårdsåtgärder går förlorade ska det finnas en långsiktig skötselplan och finansiering för skötsel. Det som har skapats, utvecklats eller återskapats ska skyddas på lång sikt, vilket ska beaktas vid planering av åtgärderna.

Vatten- och miljönämnden beslutade den 16 december 2021 att återremittera ärendet till samhällsbyggnadskontoret för kompletteringar av policyn.

Överläggning

Under överläggningen redogör Carl-Johan Fredriksson och Tomas Burén, samhällsbyggnadskontoret, för förslag till Naturmarkspolicy för Kalmar kommun.

Beslut

Vatten- och miljönämnden beslutar att skicka Naturmarkspolicyn för Kalmar kommun på remiss till nämnder och bolag i Kalmar kommunkoncern samt nedanstående remissinstanser. Yttrande över remissen ska vara kommunledningskontoret tillhanda senast den 31 maj 2022.

Remissinstanser

- Länsstyrelsen i Kalmar
- Region Kalmar län
- Hushållningssällskapet
- Vattenråd i Kalmar kommun
- Naturskyddsföreningen Kalmar-kretsen
- Södra Skogsägarna
- LRF- kommungrupp
- Kalmar ornitologiska förening
- Smålands Flora
- SydOstEntomologerna
- Friluftsfrämjandet

Sammanträdesdatum
2022-01-27

§ 3

Yttrande över förslag till renhållningsordning för Kretslopp Sydost

Dnr VMN 2022/0002

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse från den 14 januari 2022.

Förslag till Avfallsplan Kretslopp Sydost
Förslag till Avfallsföreskrift Kretslopp Sydost

Bakgrund

Varje kommun måste, enligt lag, ha en renhållningsordning, avfallsplan och avfallsföreskrift, som ska vara uppdaterad och relevant. Kalmar kommuns nuvarande renhållningsordning går ut 2022 och en ny ska gälla fram till 2030.

Kretslopp Sydosts förbundsförordning fastslår att de ska tillhandahålla en avfallsplan och avfallsföreskrift för sina medlemskommuner. Kretslopp Sydost har fått utökat antal medlemmar och innefattar nu åtta kommuner.

2020 kom Naturvårdsverket med nya föreskrifter kopplat till avfallsplaner, vilket innebär att flera av de nya målområdena ansvarar Kretslopp Sydosts medlemskommuner för. Det innebär att den renhållningsordning som är ute på samråd både har mål som ägs av Kretslopp Sydost samt mål som varje medlemskommun äger.

Ansvarsfördelningen mellan Kretslopp Sydost och medlemskommunerna:

Kretslopp Sydost ansvarar för:

- Avfallsminimering hushåll
- Avfallsminimering återbruk
- Öka återvinning
- Minska farligheten
- Användarfokus

Medlemskommunerna ansvarar för:

- Avfallsminimering inom de kommunala verksamheterna
- Förebygga och begränsa nedskräpning på land och i vattenmiljöer
- Fysisk planering

Detta samråd gäller hela renhållningsordningen, avfallsplan och avfallsföreskrift, för samtliga målområden.

Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till yttrande i ärendet. Av yttrandet framgår bland annat att Kalmar kommun tycker att det är bra att Kretslopp Sydost har involverat medlemskommunerna i framtagandet av avfallsplan. De övergripande ambitionerna bör dock höjas och Kretslopp Sydost bör ta en tydlig roll som sammanhållande i de frågor som berör cirkuläritet. För att dokumenten ska bli lätta att använda behöver de en

Sammanträdesdatum
2022-01-27

redaktionell genomarbetning. En tydlighet kring när mål förväntas vara uppnådda saknas samt vad en ”ökning” eller ”minskning” kan innebära. Även uppföljningen bör förtydligas. Avfallsplanen visar på att många nationella förändringar är att vänta, men Kalmar kommun saknar en analys av vad de förändringarna kommer att innebära för dessa dokument.

Överläggning

Under överläggningen presenterar Karin Löfström yttrande över förslag till renhållningsordning för Kretslopp Sydost.

Beslut

Vatten- och miljönämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar:

Kommunstyrelsen antar vatten- och miljönämndens yttrande som sitt och överlämnar det till Kretslopp Sydost som Kalmar kommuns svar på förslag till renhållningsordning för Kretslopp Sydost 2023-2030.

§ 4

Redovisning kustmiljögruppens arbete 2021 och planering av satsningar 2022

Överläggning

Susanna Minnhagen, serviceförvaltningen informerar om kustmiljögruppens arbete 2021 och planering av satsningar 2022.

Under 2021 användes avsättningen från vatten- och miljönämnden till serviceförvaltningens kustmiljögrupp, den så kallade vattenmiljonen, till att medfinansiera anläggandet av våtmarker i Hagbynäs och Havsängen i området kring Kalmar dämme, Venenäs ute på Revsudden samt fosfordammar vid Västerslät och St. Vångerslät. Vattenmiljonen medfinansierade även en konsultutredning kring hur Kalmar dämme ska restaureras, en ansökan om pengar för att undersöka om vi kan öppna produktionsområden för livsmedelsmussla i sydöstra Sverige som beviljades av Jordbruksverket, samt en pågående ansökan till Landsbygdsprogrammet om anläggningen av en kombidamm i Torsbäcken.

Den så kallade Fiskpengen, budgetram från vatten- och miljönämnden, användes till biotopvårdsåtgärder i Hagbyån nedströms Vântorp, i Surrebäcken vid Lindsdal samt till att söka finansiering för ytterligare biotopvårdsåtgärder i Halltorpsån vid Lyckeström, Lilla Namnerum, Skräpple kvarn, Trottorp, Ålebo och Stackadammen samt i Hagbyån vid Igellösa kvarn och Holmskvarn. För 2022 kommer kustmiljögruppen äska medfinansiering till ovan nämnda biotopvårdsåtgärder, som har fått delfinansiering beviljat från Länsstyrelsen. Dessutom äskas medfinansiering till projekt kring återvätning av torvmark vid Brudhylan, kombidamm i Stävlö, våtmark i Smedby, reglerbara dräneringar i Hulstby och Rockneby (gärna med solcellsdrivna pumpar) samt en ombyggnad av inloppet till Kalmar dämme.

Sammanträdesdatum
2022-01-27

Kustmiljögruppen jobbar dessutom vidare med en del projekt som redan har beviljats medfinansiering från vatten- och miljönämnden: utredningen kring omdragning av Surrebäcken vid Stävlö vassar, åtgärder i Torsbäcken, rivning av vandringshinder vid Runtorp, utredning kring ett omlöp vid Krankelösa samt biotopvårdsåtgärder och inventering av lake och vid Mölltorpskvarn i Åbyån.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 5

Redovisning av uppdrag i verksamhetsplanen: Alternativa bevattningsmetoder

Överläggning

Tove Zetterholm, kultur- och fritidsförvaltningen informerar om arbetet med att identifiera och börja använda alternativa bevattningsmetoder.

Projektets syfte är att hitta miljömässigt hållbara lösningar till bevattningen av Kalmar kommuns fotbollsplaner. I Kalmar kommun används i dag dricksvatten till bevattningen av fotbollsplaner. Uppdraget utgår från vattenförsörjning som prioriterat miljömål och WSPs tidigare genomförda utredning 2016. Kultur- och fritid har tagit fram en uppdaterad rapport och handlingsplan med kostnader över åtgärder av de fotbollsplaner som i dag bevattnas med dricksvatten. Besparingarna är 28–35 000 m³ dricksvatten per år, vilket är 15–18 procent av kommunen som organisations vattenförbrukning samt kostnadsbesparing på 300–400 000 kr per år.

Förutom att spara dricksvatten så bidrar projektet till att dagvattnet filtreras och renas innan det rinner ut i Kalmarsund. Effekten blir en dubbel minskning av gödsel och bidrar till att minska övergödningen i havet.

Bevattningsanläggningen på Fredriksskans är ett första steg mot en hållbar och effektiv bevattning av kommunens fotbollsplaner. Detta kommer innebära att fotbollsplanen på Fredriksskans bevattnas med vatten från en dagvattenbassäng i Malmfjärden. Åtgärden är delfinansierat av vatten och miljönämnden. Anläggningsarbetet är klart och bevattningslösningen tas i bruk sommar 2020.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 6

Information vassröjning kommunens mark

Överläggning

Sammanträdesdatum
2022-01-27

Johan Wegenke, serviceförvaltningen, informerar vatten- och miljönämnden om den reviderade vassklipningsplan som håller på att tas fram för klippning på kommunal mark.

Klippningen kommer ske där det finns ett tydligt syfte. Historiskt har vi klippt vass främst för utsiktens skull men i den kommunövergripande Handlingsplanen för god vattenstatus är målet att vasskötseln ska anpassas med fokus på näringsupptag och biologisk mångfald. Kommunen behöver också bli bättre på att samla in den vass som klipps eftersom det annars kan vara negativt för vattenmiljön. Vatten- och miljönämnden önskar att serviceförvaltningen även ser över om det finns ytor på privat mark där klippning skulle bidra till de mål som handlingsplanen slagit fast för vassklippningen.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 7

Information om 2021 års kostnader gällande "Mobility Management åtgärder i byggskedet" som är kopplade till av vatten- och miljönämnden beviljade medel och plan för 2022

Överläggning

Lisa Dahlström, samhällsbyggnadskontoret, informerar vatten- och miljönämnden om beviljade medel 2021 till mobilitetsenheten på samhällsbyggnadskontoret om 927 500 kr för arbete med Mobility Management åtgärder, som medfinansiering i Stadsmiljöavtalet.

Åtgärder som mobilitetsenheten arbetat med under 2021 kopplat till medfinansieringen är bland annat appen BetterPoints, Kalmar cykelbibliotek, Skolreseplaner, På Egna Ben och MM åtgärder i byggskedet. Vatten- och miljönämnden godkänner att mobilitetsenheten kan använda resterande beviljade medel under 2022 för att fortsätta arbetet med dessa åtgärder.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 8

Redovisning av kommunledningskontoret uppdrag i verksamhetsplanen 2022

Överläggning

Sammanträdesdatum
2022-01-27

Jonas Sverkén redovisar de uppdrag som kommunfullmäktige beslutat ge till kommundirektören och som rör vatten- och miljönämndens område.

Fullmäktige gav dessa uppdrag i verksamhetsplan med budget 2022 som antogs i november 2021. Uppdragen ska genomföras under 2022 och redovisas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Följande uppdrag presenteras:

- Systematiskt arbetssätt för cirkulära och klimatsmarta upphandlingar
- Ta fram en koldioxidbudget för Kalmar kommun
- Analysera förutsättningar för kolsänkor och kolinlagring
- Se över elnätets förutsättningar i hamnområdet
- Analys av särskilt värdefull betesmark
- Analys av kväve- och fosforreduktion i våtmarks- och bevattningsdammar

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 9

Information från Klimatneutrala Kalmar

Överläggning

Jan Johansson och Anders Almqvist, kommunledningskontoret, informerar:

Klimatneutrala Kalmar 2030

Arbetet under det här året 2022 ska leda oss fram till den första versionen av vårt klimatkontrakt med Viable Cities 8 december. Vi har därför gjort en planering av vad vi behöver göra under året och parallellt med att vi nu jobbar med att sätta organisationen och arbeta fram en kommunikationsplan så är den stora inledande uppgiften att göra klimatberäkningar så att vi kan göra en nulägesanalys av var vi har våra utsläppskällor i kommunens geografiska område. Det leder till att vi kan ta fram en koldioxidbudget och därefter även en handlingsplan/klimatinvesteringsplan för hur vi ska nå klimatneutralitet 2030. I uppstarten håller vi nu också på att prata separat med respektive partner i projektkonsortiet runt en arbetsplan 2022 så att vi är överens om vad som förväntas av oss alla.

EU's 100 Climate-Neutral and Smart Cities

Klimatneutrala Kalmar 2030 ingår i den svenska satsningen Klimatneutrala städer 2030. Det hör ihop med EUs satsning på att få 100 klimatneutrala städer i Europa som föregångsstäder. Under hösten 2021 lanserade EU fem missioner/uppdrag som är ett nytt och innovativt sätt att arbeta tillsammans och förbättra livet för människor i och utanför Europa. De syftar till att tackla stora utmaningar inom hälsa, klimat och miljö och att nå ambitiösa och inspirerande mål inom dessa områden. I missionen/uppdraget om klimatneutrala och smarta städer kommer utvalda städer att involvera sina

Sammanträdesdatum
2022-01-27

medborgare i utarbetandet av "Climate City Contracts" för att hjälpa till att nå klimatneutralitet till 2030. Kalmar kommun har uttalat viljan att vi ska ansöka om att få bli en av dessa 100 städer så därför pågår ett intensivt arbete för att få vår ansökan till EU's 100 Climate-Neutral and Smart Cities färdig till 31 januari, som är sista inlämningsdag. Vi ser det som en möjlighet till erfarenhetsutbyte och samarbete med de städer som kommit längst i Europa, ökade chanser att prioriteras inom olika typer av utlysningar av medel (nationellt/EU) samt att höja statusen och intresset för att arbeta med klimatfrågan.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 10**Information om projektansökningar och beviljade projekt****Överläggning**

Elvira Laneborg, kommunledningskontoret, informerar om projektansökningar och beviljade projekt.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.